

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/429/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212221131
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2212221131.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Mariou Mészárosovou v právnej veci navrhovateľa: CETELEM Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti odporcovi: Q. P., F.. XX.XX.XXXX, T. C. J., F.. J. XXX/XX o zaplatenie 105,00 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru na rube tlačiva žiadosť/zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru v bode:

- V. - 3. Ak klient poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, je CETELEM oprávnený požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8,00 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní. Zmluvná pokuta je splatná ku dňu splatnosti nasledujúcej mesačnej splátky, pri omeškaní s poslednou splátkou uplynutím 30. dňa omeškania. Nesplatená úverová istina je ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby. Dojednanie o zmluvnej pokute nevylučuje možnosť uplatnenia práv z titulu náhrady škody.

Návrh z a m i e t a.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania za súdny poplatok za návrh vo výške 4,29 eur, právneho zástupcovi navrhovateľa za právne zastúpenie 19,26 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 04.02.2013 okresný súd čiastočne vyhovel žalobe navrhovateľa a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 177,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % od dňa 01.10.2012 do zaplatenia, nahradiť trovy konania za zaplatený súdny poplatok za návrh 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia právneho zástupcovi navrhovateľa 46,48 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Okrem zamietajúcej časti je rozsudok zo dňa 04.02.2013 právoplatný.

Proti tomuto rozsudku, výlučne v zamietajúcej časti, ktorou žalobe nebolo vyhovené, podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vrátil prvostupňovému súdu. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O.s.p. Poukázal na to, že dlh žalovaného ku dňu zúčtovania k 24.7.2012 podľa predloženého výpisu z úverového účtu predstavoval celkom sumu

282,70 Eur zvyšku dlžnej úverovej istiny. Podľa bodu V.3. všeobecných úverových podmienok je nesplatená úverová istina ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby. Okrem toho sa navrhovateľ domáhal zaplattenia úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 39% ročne, ako i úrokov z omeškania vo výške 8,75% ročne. S poukazom na ust. § 115a ods. 2 a 200ea ods. 1 O.s.p., s prihliadnutím a to, že predmetom konania je zaplattenie sumy 177,70 Eur, vyslovil názor, že v danom prípade nedošlo k naplneniu zákonných podmienok, ktoré musia byť splnené, aby mohol prvostupňový súd rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania vzhľadom k tomu, že predmet konania nedosiahol sumu 1.000,- Eur a súčasne nebol vyslovený súhlas na takýto postup, čím bola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom. S poukazom na ust. § 18 a § 79 ods. 4 O.s.p. namietal tiež, že povinnosťou súdu bolo doručiť návrh na začatie konania odporcovi, ktorý sa mal možnosť k nemu vyjadriť, čím by sa naplnilo splnenie zásady rovnosti účastníkov konaní. Odporca s uplatneným nárokom nevyslovil žiadny nesúhlas, ani ho nerozporoval. Prvostupňový súd napriek tomu svojvoľne začal matematicky vypočítavať sumu akú mal odporca uhradiť, čím hrubo porušil zásadu rovnosti účastníkov konania. Okrem toho tiež namietal, že odôvodnenie rozsudku je v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., keďže absentujú úvahy súdu pri hodnotení dôkazov a je nepresvedčivé. Odvolateľ tiež nesúhlasil s konštatovaním súdu, že v predmetnej zmluve neboli dohodnuté úroky ako aj ďalšie iné poplatky, pričom poukázal na bod III.4.1 VÚP a časť A lícovej strany predmetnej úverovej zmluvy, kde je uvedená ročná úroková sadzba 39%. Účastníci teda mali dohodnuté platenie úroku. Navrhovateľ vyslovil názor, že v konaní dostatočne preukázal oprávnenosť žalovaného nároku, doložil všetky relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čím splnil nielen povinnosť tvrdenia, ale aj povinnosť dôkaznú. Preto sa nemôže stotožniť s rozhodnutím súdu, ktorý žalobe v zamietnutej časti nevyhovел a je toho názoru, že súd mal správne žalobcovi priznať celý uplatnený nárok. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vyčíslenú sumou 45,82 Eur.

Odporca odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu navrhovateľa predložil písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s rozhodnutím okresného súdu súhlasí, rovnako ako s jeho matematickým výpočtom. Svoju dlžobu si vyplatí, nakoľko je na ÚPSVaR, tak asi v splátkach. Nevidí dôvod, prečo zástupca žalobcu považuje odôvodnenie súdu za nepresvedčivé.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania - teda v zamietajúcej časti včítane závislého výroku o náhrade trov konania, súc pritom viazaný uplatnenými dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, včítane závislého výroku o náhrade trov konania, zrušiť a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p.

Odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu bolo zistené, že medzi účastníkmi bola dňa 14.12.2010 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom v časti B na titulnej strane zmluvy je okrem iných údajov uvedená i ročná úroková sadzba 39%. V závere titulnej strany zmluvy odporca svojím podpisom vyslovil súhlas s jednotlivými podmienkami upravenými v častiach A až G zmluvy. Skutočnosť, že medzi účastníkmi došlo k dohode o úrokoch a poplatkoch podľa zmluvy uvádza navrhovateľ i v žalobe. Vzhľadom na uvedené, s poukazom na nedostatočné minimalistické odôvodnenie preskúmaného rozsudku, nie je zrejmé ako súd dospel k záveru, že úroky a iné platby v spotrebiteľskej zmluve dohodnuté neboli, čo zakladá dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. pre zrušenie rozsudku, keďže v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia v súlade ust. § 157 ods. 2 O.s.p., došlo k odňatiu účastníkom možnosti konať pred súdom. Odvolateľ má vzhľadom na to pravdu i ak tvrdí, že je daný odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., lebo súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V dôsledku uvedeného nesprávneho skutkového zistenia, že úroky dohodnuté neboli, prvostupňový súd potom ani neposudzoval dohodnutú úverovú zmluvu ex offo cez prizmu všetkých účinných noriem

slúžiacich na ochranu spotrebiteľa, keď v konaní nebolo sporné, že danou úverovou zmluvou bol založený spotrebiteľský vzťah, a to najmä podľa 5. hlavy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasledujúcich, v zmysle zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v zmysle zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V dôsledku toho súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil všetky relevantné na vec sa vzťahujúce ustanovenia právnych noriem a zároveň v dôsledku toho i nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), nezaoberajúc sa súladom zmluvných podmienok dojednaných účastníkmi s normami na ochranu spotrebiteľa.

Okresný súd zhodne so záverom odvolacieho súdu doručil žalobu i s prílohami odporcovi, ktorý sa vyjadril v tom zmysle, že ako spotrebiteľ sa nachádzal voči dodávateľovi v nerovnom postavení, žiadal, aby súd o úroku z úveru a o úroku z omeškania rozhodol tak, aby boli zákonné a primerané s tým, že takýto úver uhradí po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (po 13.08.2015 - č.l. 45 spisu).

Súd ako drobný spor prejednal bez nariadenia pojednávania a ustálil tento skutkový a právny stav veci:

1) K neprijateľnej zmluvnej podmienke:

Navrhovateľ k návrh pripojil Všeobecné obchodné podmienky, ktoré obsahujú okrem iného zmluvnú pokutu v zmysle článku V.-3 zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní.

Podľa §153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníku /účinný od 1.5.2004 do 31.12.2007/, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákona, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje postavenie.

Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákona účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34).

Obsah Smernice je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.6.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salar Editoers SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Viñas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť nepríjemné podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

Súd týmto nepopiera význam zmluvnej pokuty, ale jednoznačne treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ zmluvnej pokuty, ktorá je inštitútom súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Funkcia zmluvnej pokuty spočíva v tom, že hrozba majetkovou sankciou dlžníkovi v prípade, keď záväzok nesplní riadne a včas, má dlžníka viesť k včasnému a riadnemu plneniu. Právny predchodca navrhovateľa ponúka odporcovi svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardizovaných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky nijako ovplyvniť.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so

všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98). Dojednania o zmluvnej pokute odporujú ust. § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníku, nakoľko spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka) a súčasne obchádzajú systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach, a preto súd zmluvnú podmienku v časti zmluvnej pokuty vyhlásil za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti s poukazom na jej výšku, ktorá jednoznačne spôsobuje nerovnováhu práv a povinností účastníkov spotrebiteľskej zmluvy v neprospech spotrebiteľa, poškodzuje spotrebiteľa. Zo strany dodávateľa ustanovenie o zmluvnej pokute je nepochybne nekalou obchodnou praktikou dodávateľa, ktorá je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a je spôsobilá narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa k službe. Žalobca, ako dodávateľ konal v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody (jediné pozitívne právne vymedzenie protimravného konania (§ 4 ods. 8 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Zmluvná pokuta ako neprijateľná zmluvná podmienka bola judikovaná ako neprijateľná najmenej v rozsudku OS Skalica zo dňa 25.06.2013, sp.zn. 1C/307/2011, potvrdený rozsudkom KS Trnava zo dňa 16.04.2014, sp.zn. 25Co/46/2013, v rozsudku OS Dunajská Streda zo dňa 28.04.2014, sp.zn.

10C/76/2014, to znamená, že už konajúci súd nemusel pristupovať k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty (§ 53a ods. 1 OZ).

Právomoc posudzovať neprijateľnosť zmluvnej podmienky aj bez návrhu spotrebiteľa súd odvodzuje z právnej úpravy neprijateľných zmluvných podmienok v Občianskom zákonníku, ako aj na podklade nepriameho účinku v ust. Smrnice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V zmysle § 153 ods. 3, 4 O.s.p., ak súd dôjde k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, vyjadrí to v samotnom výroku súdneho rozhodnutia. Preto súd navrhovateľa po preskúmaní obsahu spotrebiteľskej zmluvy konštatoval existenciu jednej neprijateľnej zmluvnej podmienky.

2) K obsahovým náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere:

Navrhovateľa dňa 14.12.2010 uzatvoril s odporcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bol záväzok navrhovateľa poskytnúť odporcovi klasický spotrebiteľský úver vo výške 287,10 eur a súčasne záväzok odporcu nahradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom a to formou 15 mesačných splátok vo výške 26,20 eur. Ročná úroková sadzba bolo dohodnutá vo výške 39 % a RPMN vo výške 46,82 %.

Súd z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie ust. § 52 ods. 1 a nasl. OZ ako aj na znenie ust. § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení do 31.12.2010. Súd posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský aj s prihliadnutím na predmet činnosti dodávateľa uvedený vo výpise z obchodného registra. Z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu strán zmluvy je zrejmé, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s odporcom ako fyzickou osobou. Spotrebiteľské vzťahy spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého je neprípustné dojednať so spotrebiteľom nevýhodnejšie zmluvné podmienky, ako upravuje OZ (a teda aj vrátane jeho vykonávacieho nariadenia č. 87/1995 Z. z. o úrokoch z omeškania). To by totiž znamenalo zhoršenie jeho postavenia.

Súd si z návrhu osvojil, že ku dňu podania návrhu bol celkový dlh odporcu 282,70 eur - ako to navrhovateľ deklaruje návrhu. Dlžník mal celkovo zaplatiť 15 splátok po 26,20 eur, t.j. celkovo sumu 367,35 eur. Navrhovateľ požaduje sumu 282,70 eur, ktorá pozostáva z dlžnej úverovej istiny vo výške 282,70 eur, ďalej žiada úroky z istiny vo výške 39 % ročne zo sumy 282,70 od 25.07.2012 do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 282,70 eur od 01.10.2012 do zaplataenia.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatkov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom predpísanú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Navrhovateľ preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. nemôže od dlžníka požadovať úroky a poplatky, nakoľko poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd argumentuje aj uznesením Krajského súdu Trnava spisovej značky 10Co/129/2012 zo dňa 07.11.2013: „výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno i/, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako i k istine, tak i k úrokom a tiež prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa“.

Súd tak uzatvára, že navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 287,10 eur, ktorý mal odporca splatiť 15-mi mesačnými splátkami po 26,20 eur, teda celkovo mal podľa zmluvy zaplatiť 367,35 eur, hoci $15 \times 26,20 = 393,-$ eur. Z návrhu je zrejmé, že odporca celkovo navrhovateľovi vrátil sumu 189,65 eur. Nakoľko sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, patrí navrhovateľovi rozdiel medzi poskytnutou sumou 287,10 eur a vrátenou sumou 189,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 97,45 eur odo dňa 01.10.2012 do zaplatenia.

3) K namietanej výške úroku z úveru 39 % ročne:

Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že účastníci uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.12.2010, ktorú má za bezúročnú a bez poplatkov, preto navrhovateľovi úrok z úveru nepriznal ani vo výške 39 % ročne ani vôbec.

Podľa stálej súdnej praxe spotrebiteľom je každá fyzická osoba, ktorá pri poskytovaní služby alebo tovaru nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Ochrana spotrebiteľa sa vzťahuje na spotrebiteľské zmluvy. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzavieraní zmluvy koná v rámci podnikateľskej činnosti. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ je dodávateľom a odporca je spotrebiteľom. Najprv sa spláca istina a až potom úroky. Výška úrokov je obmedzená. Odplata za požičanie peňazí sú úroky. Podľa § 53 ods. 6 OZ odplata za úver (pôžičku) nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Za podstatné prevýšenie treba považovať prevýšenie o viac ako 20%. Odplata obvykle požadovaná sa posudzuje podľa situácie na trhu v čase uzavretia zmluvy. Zmluva bola uzavretá 14.12.2010. Podľa zákonného ustanovenia § 21 ods. 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. - veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií SR a NRBS údaje o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo, NBS alebo ním určená osoba zverejňuje informácie z údajov podľa ods. 1 - pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevyšovať trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Neprijateľná podmienka musí spĺňať všetky 3 znaky: a) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, b) nebola dojednaná individuálne, nejedná sa o podmienku, ktorá sa týka hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny. Pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Rozlišujeme dva hlavné druhy úrokov: a) zmluvné úroky - ide o odmenu za poskytnuté peniaze pri pôžičke alebo pri vklade do banky.... b) úroky z omeškania - právo na úroky z omeškania vzniká veriteľovi, ak dlžník nesplnil svoj peňažný záväzok riadne a včas. Tu súd pripomína, že o týchto úrokoch už bolo právoplatne rozhodnuté v horecitovanom rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda. Úroky sa považujú za príslušenstvo pohľadávky.

Zmluvné úroky - pri zmluve o pôžičke nemusia byť úroky dohodnuté. Ak si ich strany dohodnú, je na nich v akej budú výške. Samozrejme veriteľ musí dbať na to, aby nešlo o úžeru. Úžera alebo úžerníctvo je požičiavanie peňazí za veľmi vysoké úroky. Horeuvedený právny úkon účastníci uzavreli 14.12.2010. Podľa tohto právneho úkonu navrhovateľ má postavenie dodávateľa a odporca má postavenie spotrebiteľa. Ide o klasický spotrebiteľský úver, na ktorý treba aplikovať horecitované zákonné ustanovenia. V mesiaci december v roku 2010 spotrebiteľské úvery od jedného roka do päť rokov priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny 12,89 %. Spotrebiteľské úvery sú definované ako úvery poskytnuté za účelom osobnej spotreby tovarov a služieb, ostatné úvery sú úvery poskytnuté pre iné účely ako napr. podnikanie a podobne. Účastníci dohodli výšku úveru 367,35 eur, výška mesačnej splátky 26,20 eur a počet mesačných splátok 15, splatnosť splátky je vždy k 15-temu dňu v mesiaci. Pri spotrebiteľských úveroch, kde na jednej strane je podnikateľ a na druhej strane je spotrebiteľ - je výška úrokov obmedzená. Samozrejme úroky z omeškania môžu vzniknúť len pri peňažnom záväzku. Súd tu pripomína, že v tejto veci treba postupovať podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť

02.04.2010.

Spotrebiteľom je každá fyzická osoba, ktorá pri poskytovaní služby alebo tovaru nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ je teda spotrebiteľom. Odporca je dodávateľom -osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy konala v rámci podnikateľskej činnosti. Podľa názoru súdu ide o dohodnutý zmluvný úrok, ktorý nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery. Z uvedeného vyplýva, že maximálna hranica úroku z úveru k 14.12.2010 mohla byť 32,89 % ročne (12,89 + 20).

O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. V konaní po podaní odvolania nebol navrhovateľ úspešný, odporcovi trovy konania nevznikli. V konaní pred podaním odvolania bol navrhovateľ úspešný v rozsahu 26 %. Sú mu preto priznal 26 % zo zaplateného súdneho poplatku za návrh, čo je 4,28 eur, z uplatnených trov právneho zastúpenia 26 % zo sumy 74,09 eur je to 19,26 eur (2 hlavné úkony, príprava a prevzatie, podanie návrhu po 23,24 eur, 2 x 7,63 režijný paušál, 20 % DPH zo sumy 61,74 eur = 12,35, z toho 26 % je 19,26 %).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.